

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การสอนเสริมครั้งที่ 1
หน่วยที่ 1 - 8

เอกสารโสตทัศนศึกษา

30211

องค์การและการจัดการ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์

Organization and Management and Human Resource Management

สงวนลิขสิทธิ์

เอกสารโสตทัศนศึกษา องค์การและการจัดการและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การสอนเสริมครั้งที่ 1
จัดทำขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่นักศึกษาในการสอนเสริม

จัดทำต้นฉบับ : คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา

บรรณาธิการ/ออกแบบ : หน่วยผลิตสื่อสอนเสริม ศูนย์โสตทัศนศึกษา
สำนักเทคโนโลยีการศึกษา

จัดพิมพ์ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พิมพ์ครั้งที่ 1 ภาค 1/2556 (พิมพ์ใหม่)

แผนการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

ชุดวิชา 30211 องค์การและการจัดการและการจัดการทรัพยากรมนุษย์

การสอนเสริมครั้งที่ 1

หน่วยที่ 1 – 8

ประเด็น

1. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การ การจัดการ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์
2. ทฤษฎีองค์การและการจัดการ
3. การวางแผน
4. การจัดองค์การ
5. ผู้นำและการจูงใจ
6. การติดตามควบคุม
7. พฤติกรรมองค์การ
8. แนวคิดการบริหารการเปลี่ยนแปลง

แนวคิด

1. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การ การจัดการ มีมาตั้งแต่สมัยยุคคลาสสิกจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ซึ่งในแต่ละยุคจะมีจุดเน้นที่แตกต่างกันออกไป องค์การเป็นที่รวมของบุคคลเพื่อการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ การจัดการเป็นเครื่องมือของผู้บริหารองค์การในการบริหารงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนการจัดการทรัพยากรมนุษย์จะมุ่งเน้นกิจกรรมต่างๆ ด้านบุคลากรนับตั้งแต่ก่อนเข้ามาองค์การจนกระทั่งออกจากองค์การเพื่อช่วยตอบสนองต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

2. ทฤษฎีองค์การและการจัดการ เป็นการนำเสนอแนวคิดของนักทฤษฎีองค์การในยุคต่างๆ ตั้งแต่ยุคคลาสสิก ยุคพฤติกรรมศาสตร์ ยุคการจัดการสมัยใหม่ และยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งในแต่ละยุคจะมีจุดเน้นเกี่ยวกับองค์การและการจัดการที่แตกต่างกันออกไป

3. การวางแผนเป็นหน้าที่ที่สำคัญมากหน้าที่หนึ่งและเป็นจุดเริ่มต้นของหน้าที่ในกระบวนการของการจัดการ ดังนั้นผู้บริหารองค์การจะต้องทำความเข้าใจในประเภทของแผน การออกแบบระบบการวางแผน และเทคนิคของการวางแผน

4. การจัดองค์การ เป็นหน้าที่ที่สองของผู้บริหารที่ต้องดำเนินการโดยเกี่ยวข้องกับการจัดโครงสร้างการออกแบบองค์การ และการเลือกรูปแบบการจัดองค์การให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์การ

5. ผู้นำคือบุคคลที่มีบทบาทเหนือผู้อื่นทำให้ผู้อื่นยอมปฏิบัติตามนำไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การ ซึ่งผู้นำย่อมต้องอาศัยภาวะผู้นำและการจูงใจเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดยอมรับและจูงใจให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ดังกล่าว

6. การติดตามควบคุม เป็นหน้าที่สุดท้ายที่ผู้บริหารต้องดำเนินการเพื่อการตรวจสอบดูแล ให้การปฏิบัติการหรืองานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

7. พฤติกรรมองค์การ จะมุ่งเน้นไปยังพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การโดยกรอบการศึกษาพฤติกรรมองค์การมีโครงสร้างอยู่ 3 ระดับเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับของกลุ่ม ไปจนถึงระดับองค์การ โดยที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ มีมูลฐานที่สะสมสืบเนื่องมาจากตัวบุคคลเอง อิทธิพลของกลุ่มภายในองค์การ และอิทธิพลของกลุ่มอื่นๆ ภายนอกองค์การ

8. การบริหารการเปลี่ยนแปลงเป็นการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมไปสู่สภาพใหม่ที่พึงประสงค์ จะส่งผลต่อพฤติกรรมทั้งในระดับบุคคล กลุ่มและระบบหรือองค์การอันจะส่งผลกระทบต่อผลงานขององค์การในที่สุด ตัวแบบของการบริหารการเปลี่ยนแปลงแบ่งได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ แบ่งตามประเภทโครงสร้าง แบ่งตามประเภทกระบวนการ และตามประเภทท่วงจร

วัตถุประสงค์

1. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับองค์การ การจัดการ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ได้
2. อธิบายทฤษฎีองค์การและการจัดการได้
3. อธิบายการวางแผนได้
4. อธิบายการจัดการองค์การได้
5. อธิบายผู้นำและการจูงใจได้
6. อธิบายการติดตามควบคุมได้
7. อธิบายพฤติกรรมองค์การได้
8. อธิบายแนวคิดการบริหารการเปลี่ยนแปลงได้

กิจกรรมการสอนเสริม

1. สร้างบรรยากาศเป็นกันเองกับนักศึกษา
2. อธิบายวัตถุประสงค์การสอนเสริม
3. อธิบายวิธีการศึกษาในชุดนี้
4. อธิบายเนื้อหาตามประเด็นที่กำหนดไว้โดยใช้เอกสารโสตทัศนประกอบ
5. กระตุ้นให้เกิดการซักถาม
6. ประเมินการสอนเสริม
7. แนะนำเตรียมตัวสอบและตอบปัญหา
8. ประเมินผลการสอนเสริมของอาจารย์ตามแบบที่จัดไว้

แบบประเมินผลตนเองของนักศึกษาก่อนรับการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

ชุดวิชา องค์การและการจัดการและการจัดการทรัพยากรมนุษย์

คำชี้แจง เขียนวงกลมล้อมรอบอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นแนวคิดสำคัญขององค์การยุคการจัดการสมัยใหม่
 - ก. องค์การแบบเขมร็อค
 - ข. องค์การเชิงกลยุทธ์
 - ค. องค์การแบบเครือข่าย
 - ง. องค์การแบบมุ่งสมดุล
 - จ. ถูกทุกข้อ

2. แนวความคิดใดซึ่งเสนอให้หันมาศึกษาวิเคราะห์องค์การในลักษณะเชิงรวมมากขึ้น
 - ก. แนวความคิดเชิงสถานการณ์
 - ข. แนวความคิดเชิงระบบ
 - ค. แนวความคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์
 - ง. แนวความคิดเชิงกระบวนการ
 - จ. แนวความคิดเชิงวิทยาศาสตร์

3. การวางแผนที่ดีจะช่วยให้หน้าทีการจัดการข้อใดเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด
 - ก. การประเมินการปฏิบัติงาน
 - ข. การจัดองค์การ
 - ค. การควบคุม
 - ง. การอำนวยความสะดวกและการสั่งการ
 - จ. การบริหารทรัพยากรมนุษย์

4. กลยุทธ์ที่มีทิศทางกว้างๆ ที่องค์การจะดำเนินการโดยองค์การมีลักษณะประกอบด้วยหลายหน่วยงาน หรือหลายหน่วยธุรกิจกลยุทธ์ สอดคล้องกับข้อใด
 - ก. กลยุทธ์ระดับหน่วยงาน
 - ข. กลยุทธ์ระดับหน้าที่
 - ค. กลยุทธ์ระดับทั้งองค์การ
 - ง. กลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ
 - จ. กลยุทธ์ระยะยาว

5. การจัดองค์การ เป็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดมากที่สุด

- ก. งบประมาณองค์การ
- ข. โครงสร้างองค์การ
- ค. ทรัพยากรขององค์การ
- ง. การวางแผนองค์การ
- จ. ยุทธศาสตร์องค์การ

6. ผู้นำแบบมุ่งคนจะมีลักษณะใด

- ก. เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปฏิบัติงาน
- ข. คำนึงถึงสภาพจิตใจทุกข์สุขของผู้ปฏิบัติงาน
- ค. เน้นการทำงาน
- ง. มุ่งความสำเร็จของงานเป็นหลัก
- จ. ข้อ ก. และ ข. ถูก

7. สิ่งจูงใจที่บุคลากรทุกคนปรารถนาคือสิ่งใด

- ก. เงินตอบแทน
- ข. สิ่งจูงใจในแง่บวก
- ค. การเพิ่มคุณค่างาน
- ง. การขยายขอบเขตงาน
- จ. การหมุนเวียนงาน

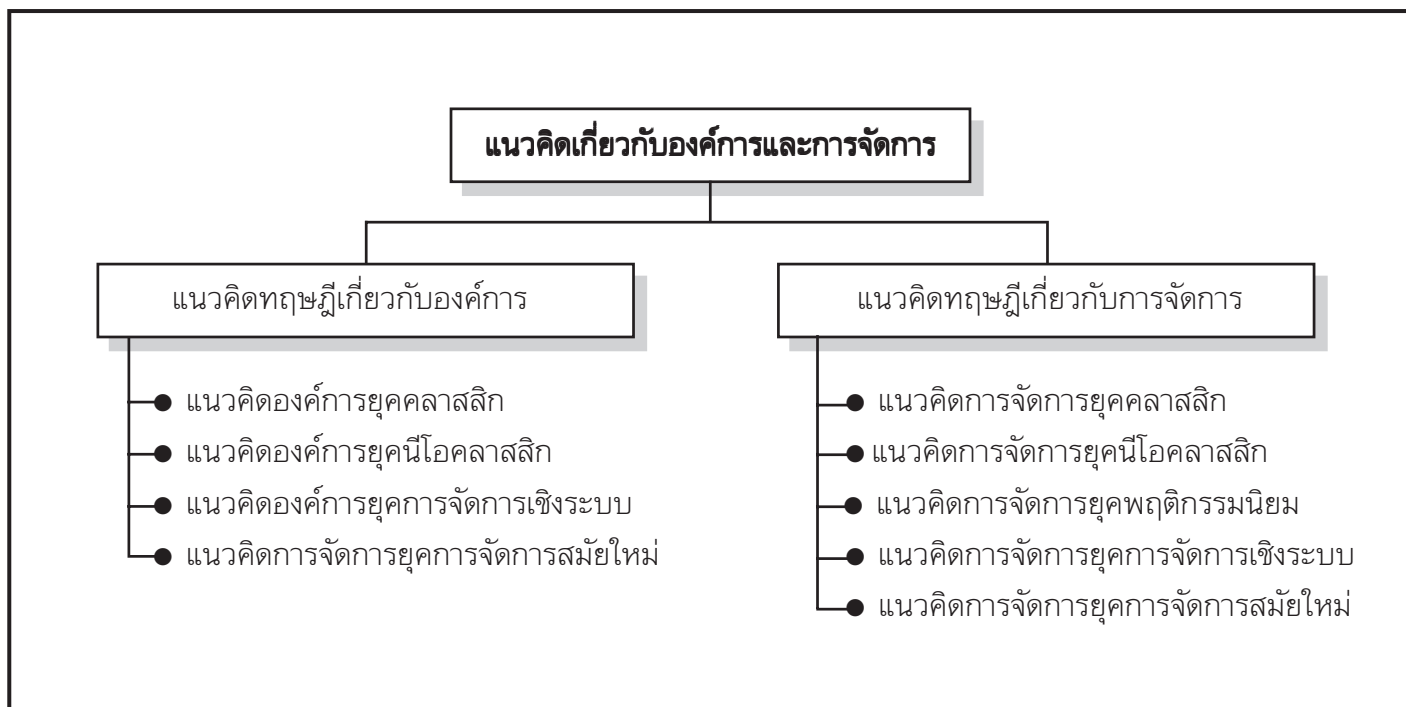
8. กระบวนการควบคุมประกอบด้วยขั้นตอนในข้อใดต่อไปนี้อยกเว้นข้อใด

- ก. การกำหนดมาตรฐาน
- ข. การเทียบวัดผลงานปัจจุบันกับอดีต
- ค. การเปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐาน
- ง. การวัดผลงาน
- จ. การดำเนินการแก้ไข

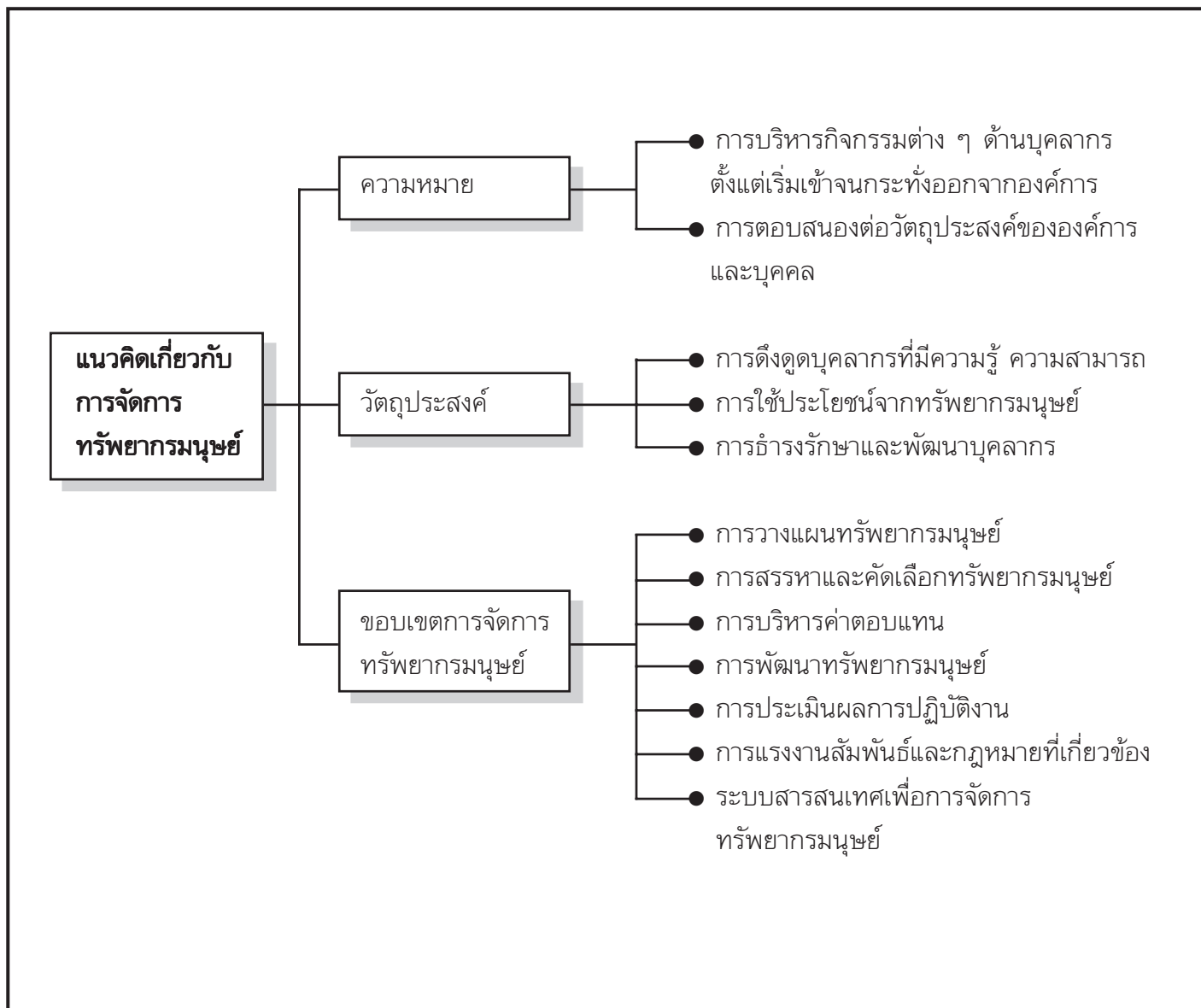
9. คนประเภทใดที่มีลักษณะสอดคล้องกับทฤษฎี Y

- ก. ขาดความเป็นตัวของตัวเอง
- ข. ถ้ามีโอกาสก็จะหลีกเลี่ยงการทำงาน
- ค. รับผิดชอบเท่าที่ได้รับคำสั่งมา
- ง. เน้นเรื่องความต้องการความมั่นคง
- จ. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน

ไสตทัศน์ # 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ

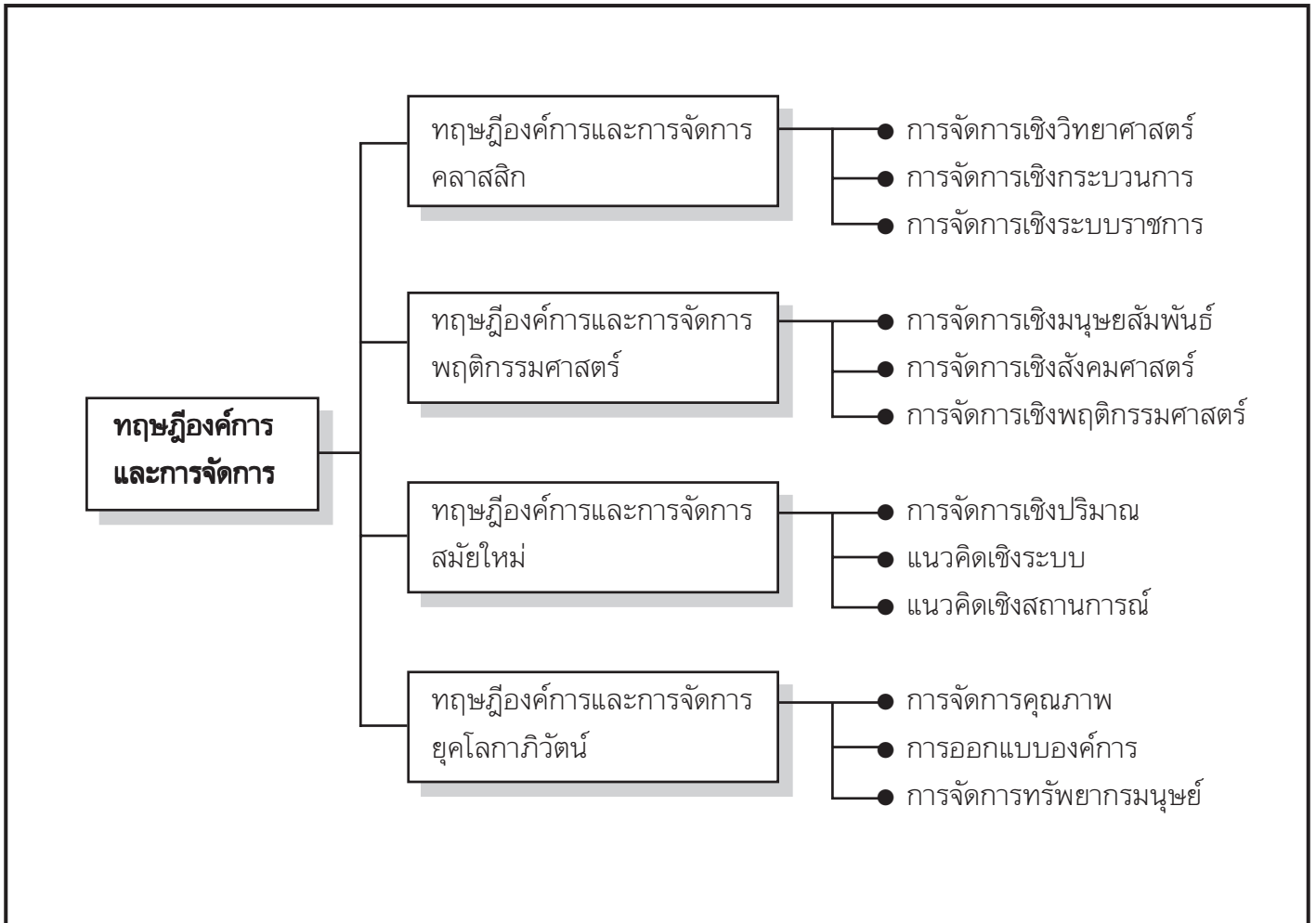

ไสตทัศน์ # 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์

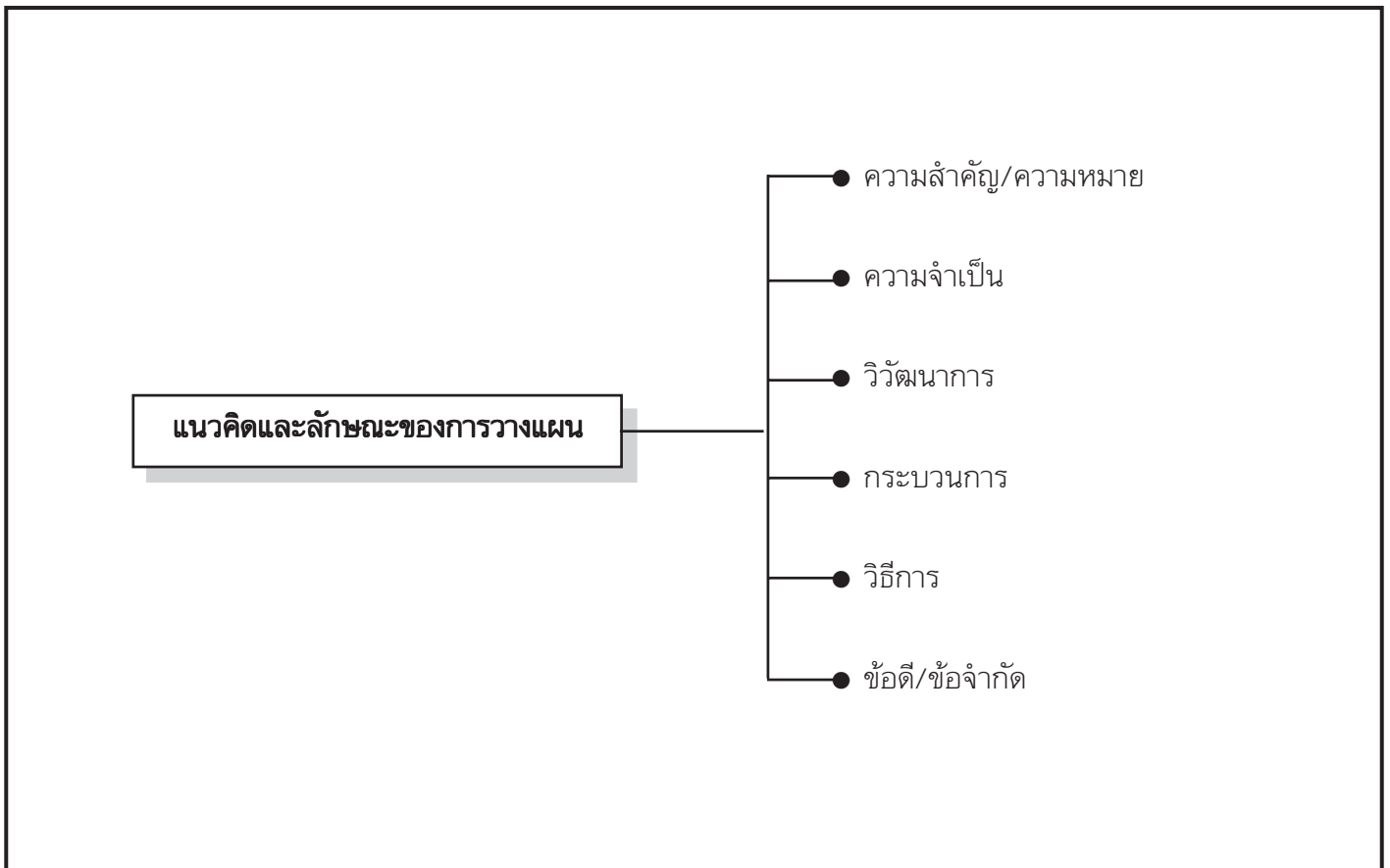
สไลด์ทัศน์ # 1.3

ทฤษฎีองค์การและการจัดการ

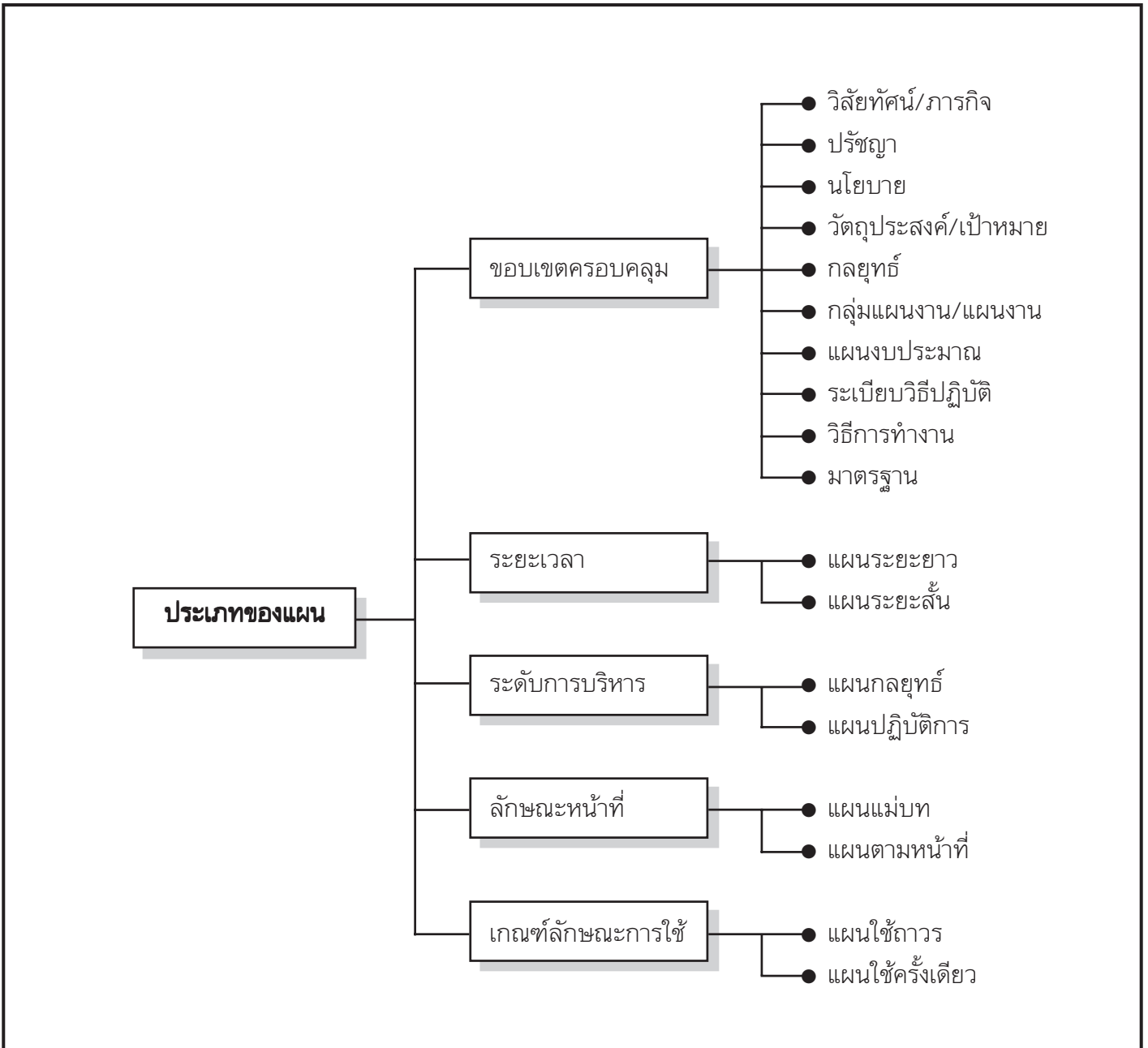

สไลด์ทัศน์ # 1.4

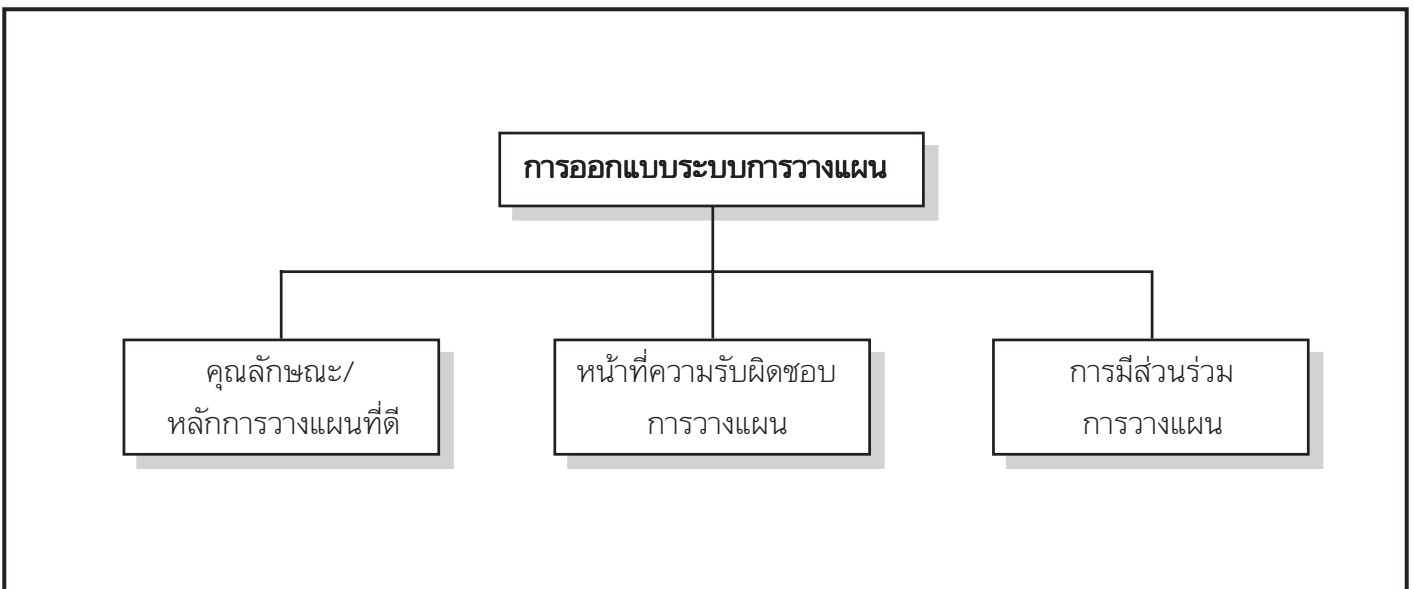
แนวคิดและลักษณะของการวางแผน

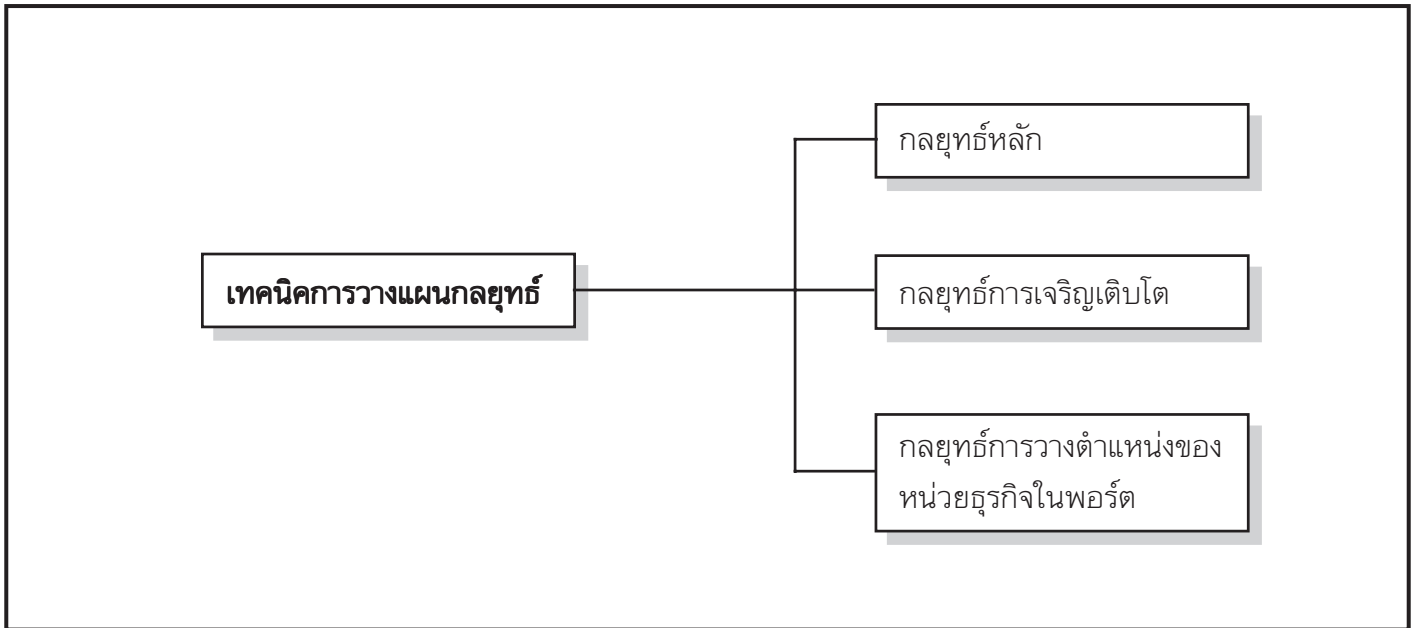
ไสตท์ทัศน์ # 1.5 ประเภทของแผน

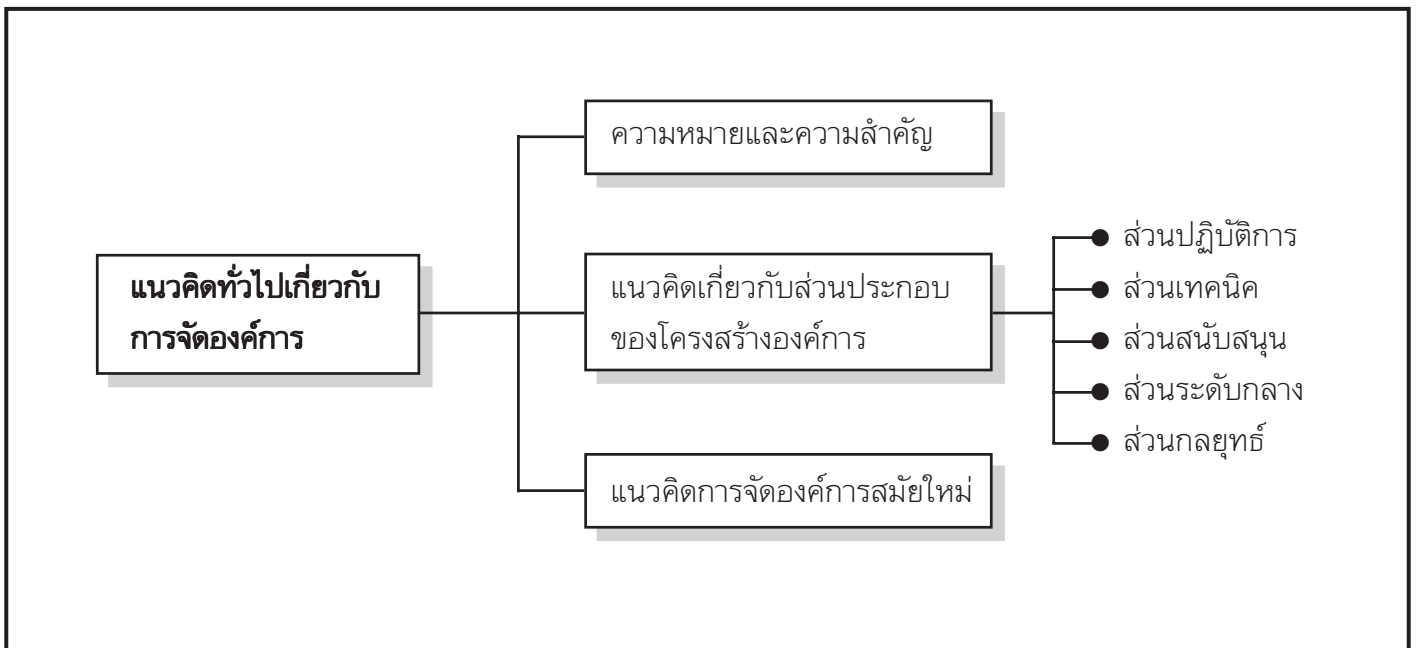
ไสตท์ทัศน์ # 1.6 การออกแบบระบบการวางแผน

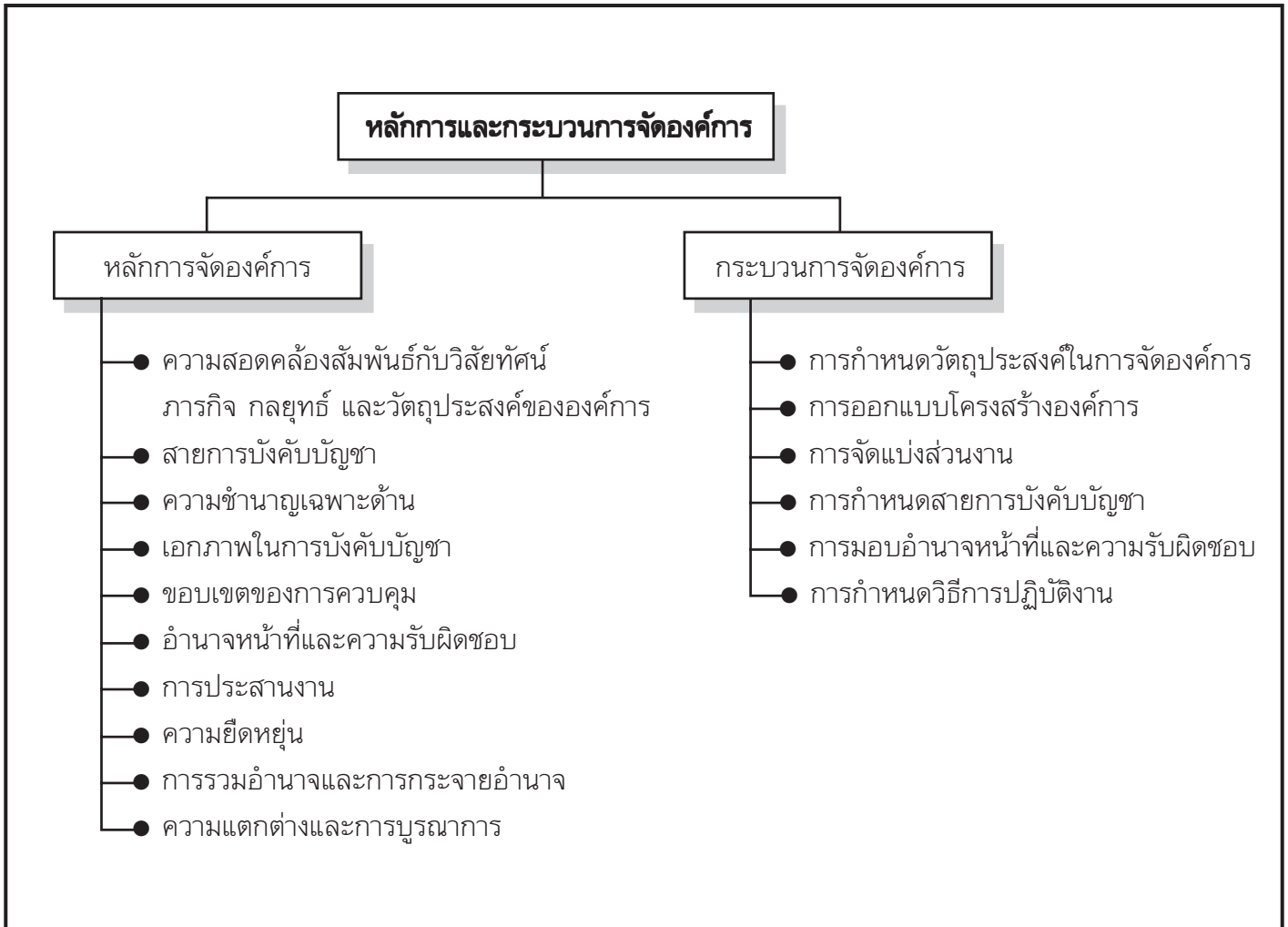
สไลด์ทัศน์ # 1.7 เทคนิคการวางแผนกลยุทธ์

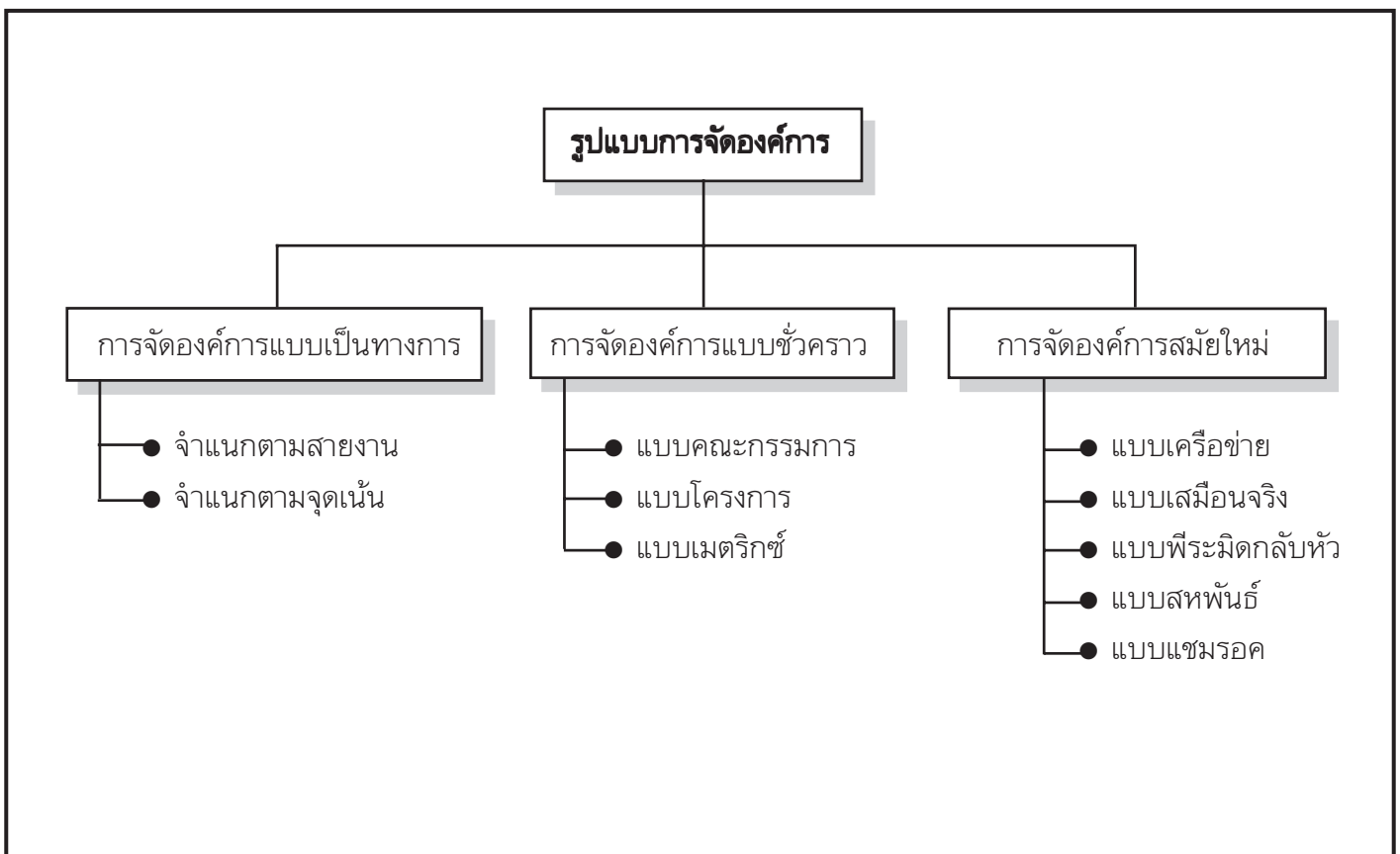
สไลด์ทัศน์ # 1.8 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการจัดองค์การ

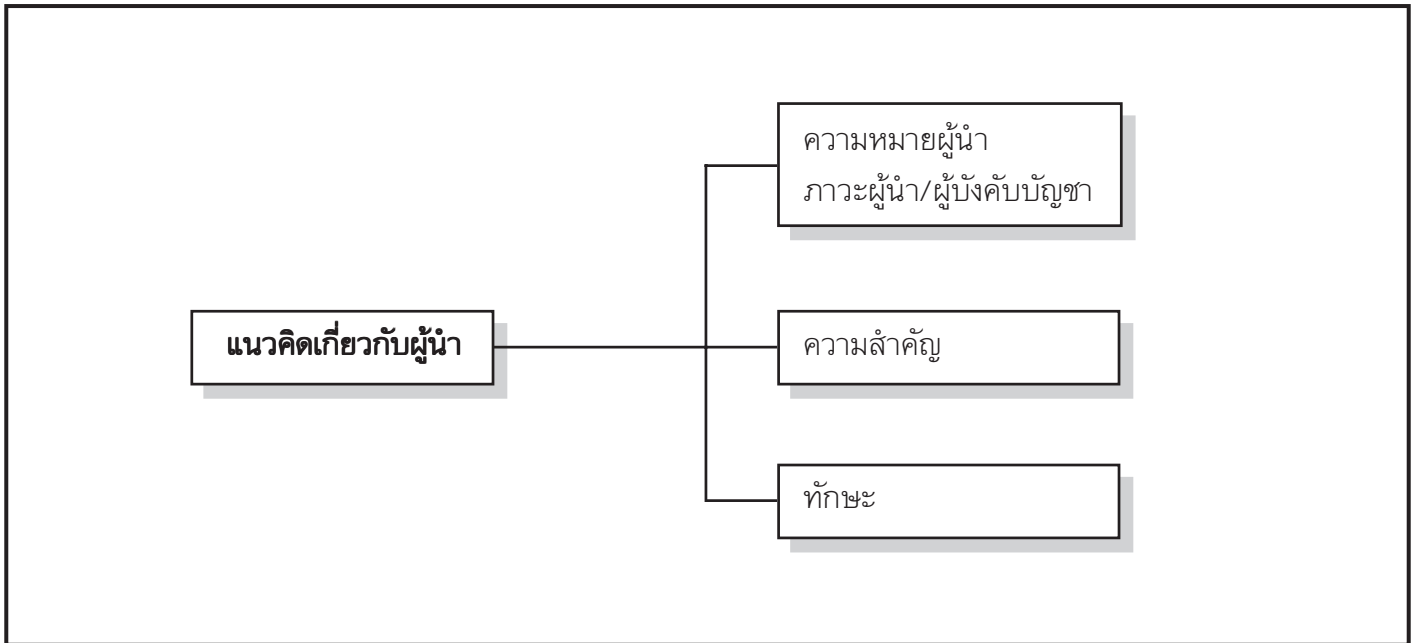
ไต่ตทัศน์ # 1.9 หลักการและกระบวนการจัดองค์การ

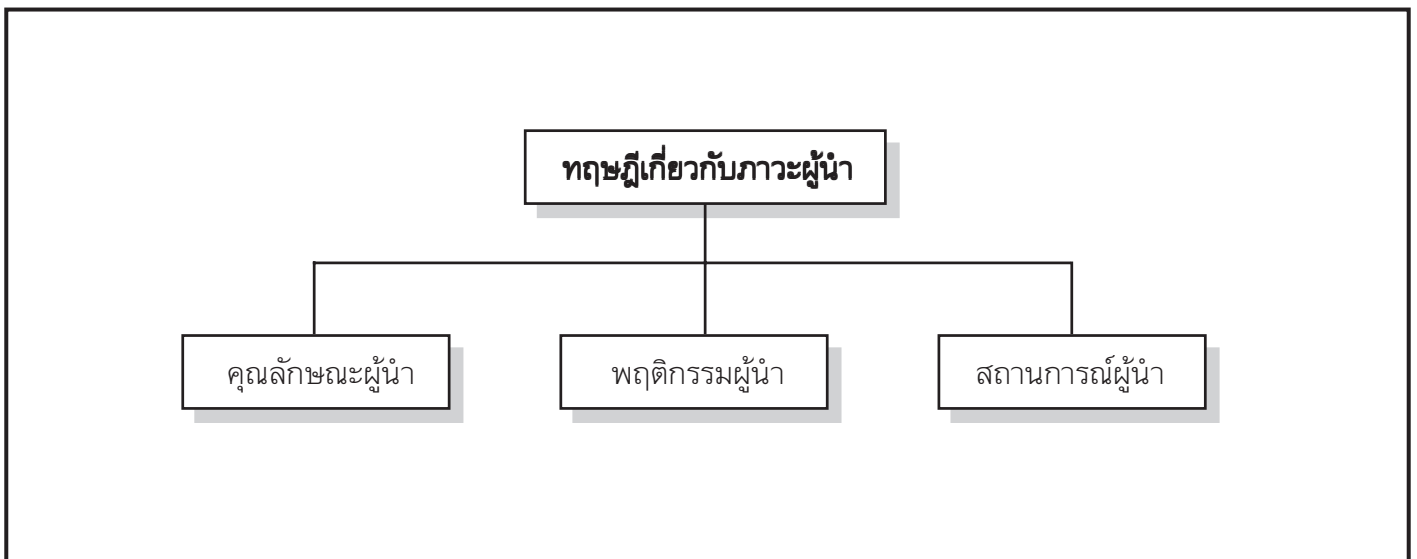
ไต่ตทัศน์ # 1.10 รูปแบบการจัดองค์การ

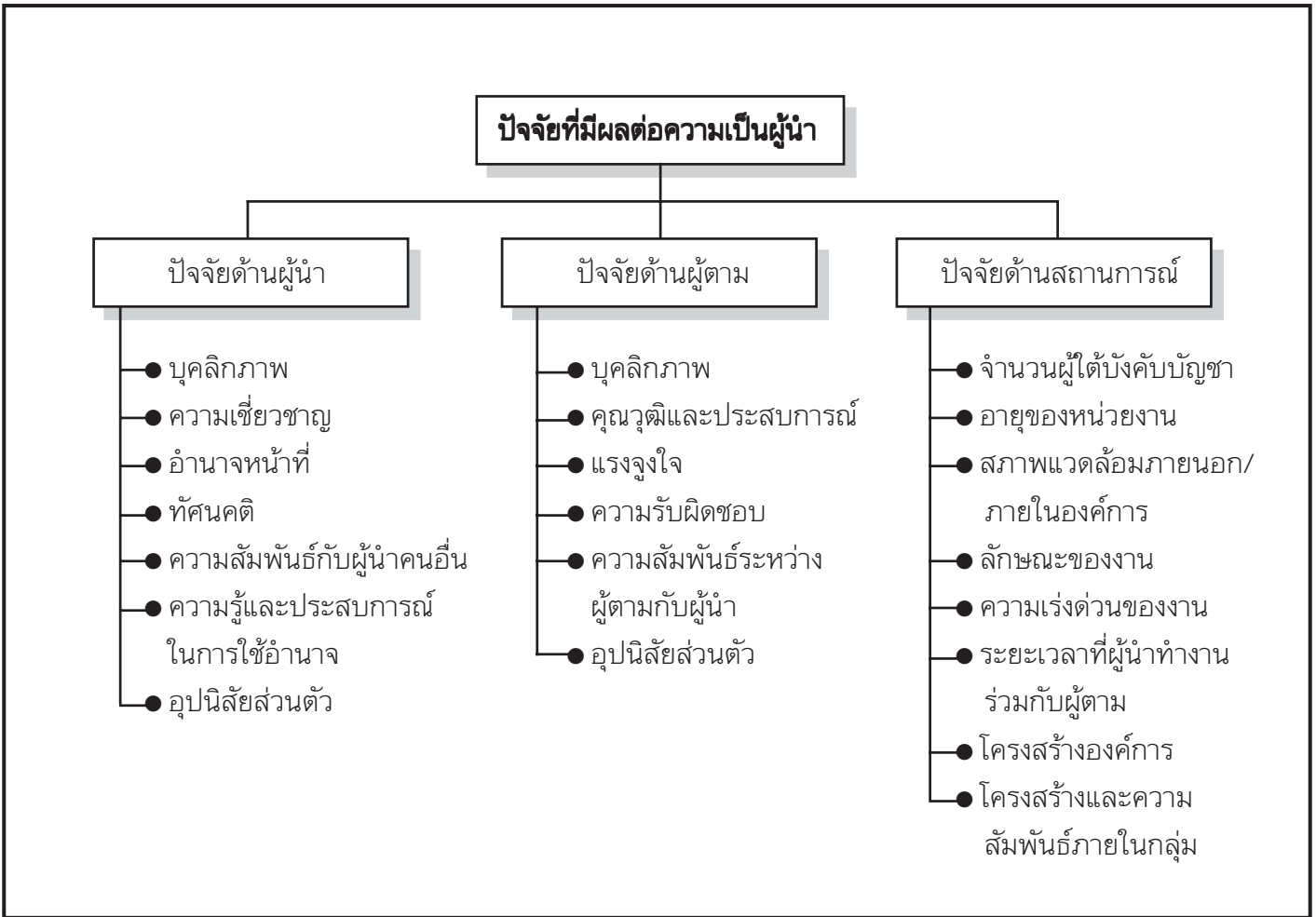
ไต่ตทัศน์ # 1.11 แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำ

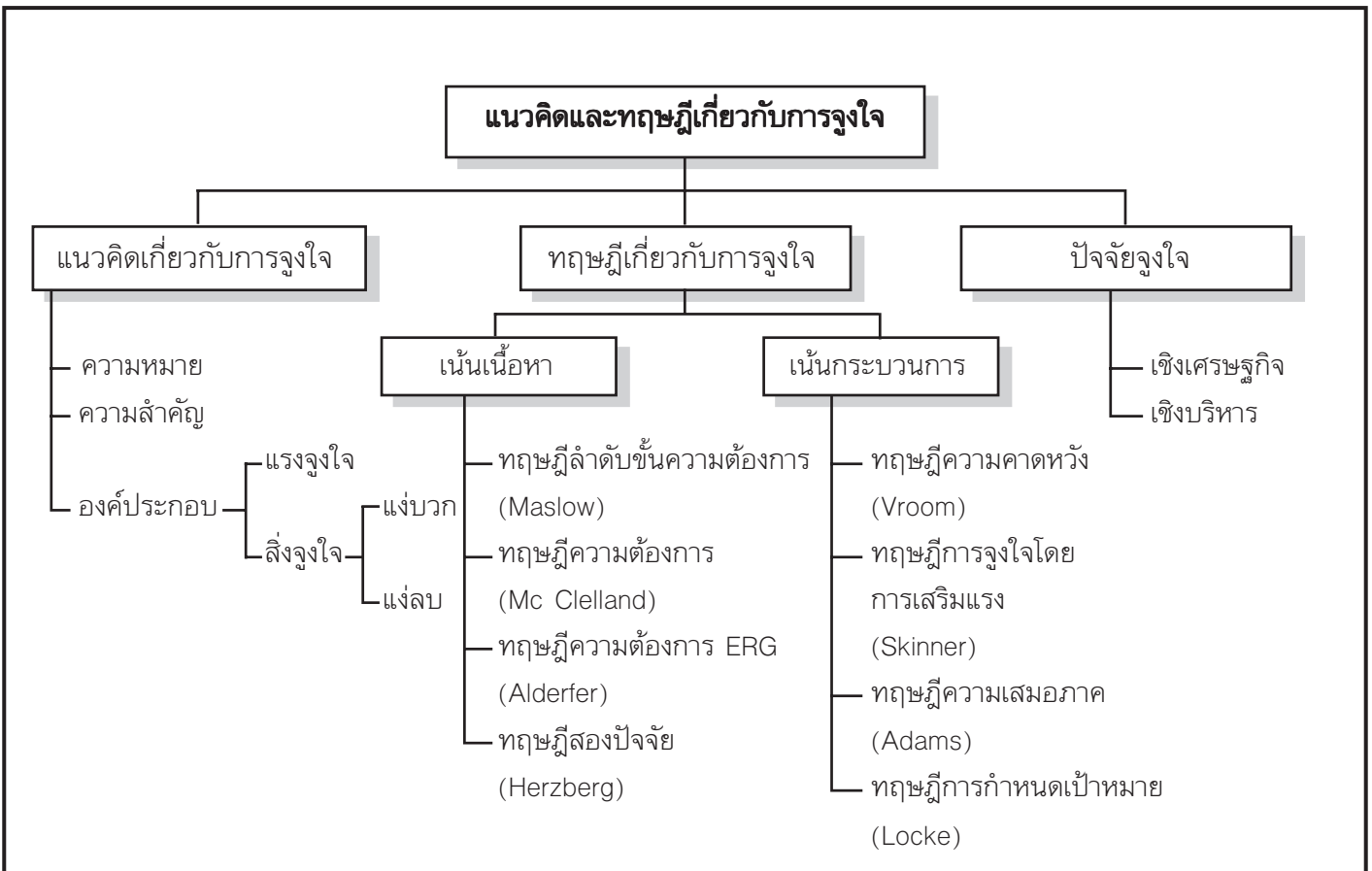
ไต่ตทัศน์ # 1.12 ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

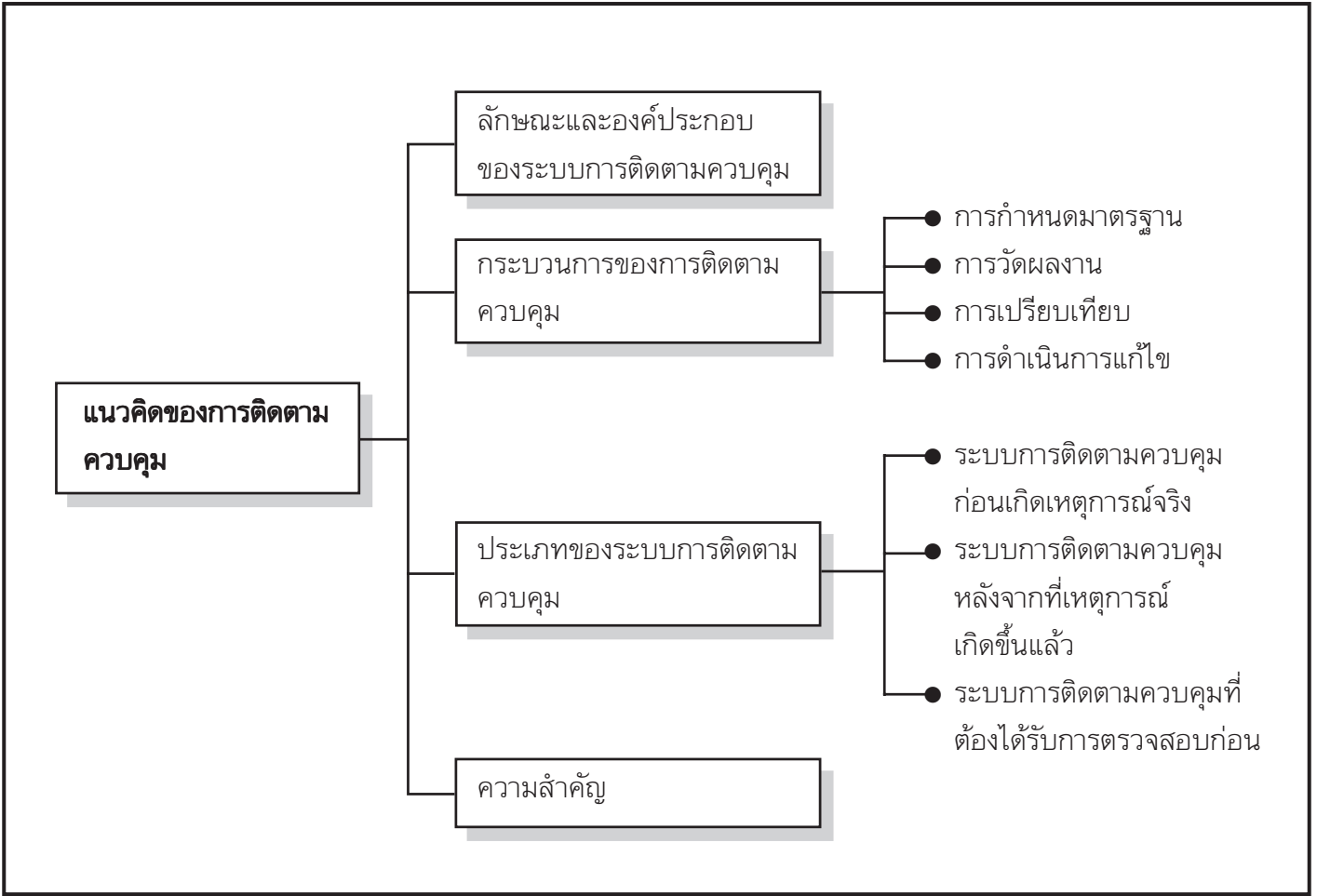
ไสตท์ศน์ # 1.13 ปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นผู้นำ

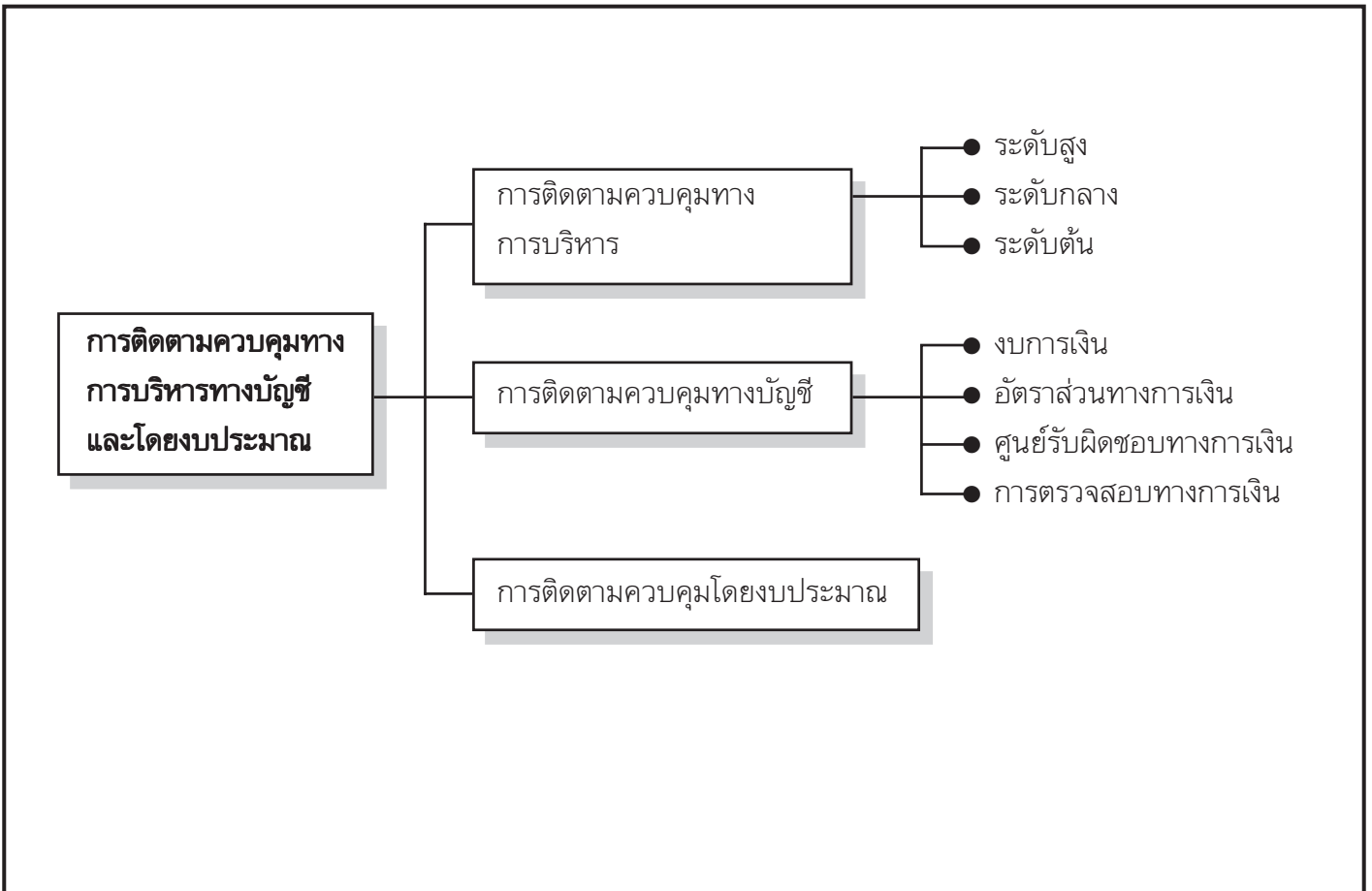
ไสตท์ศน์ # 1.14 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ

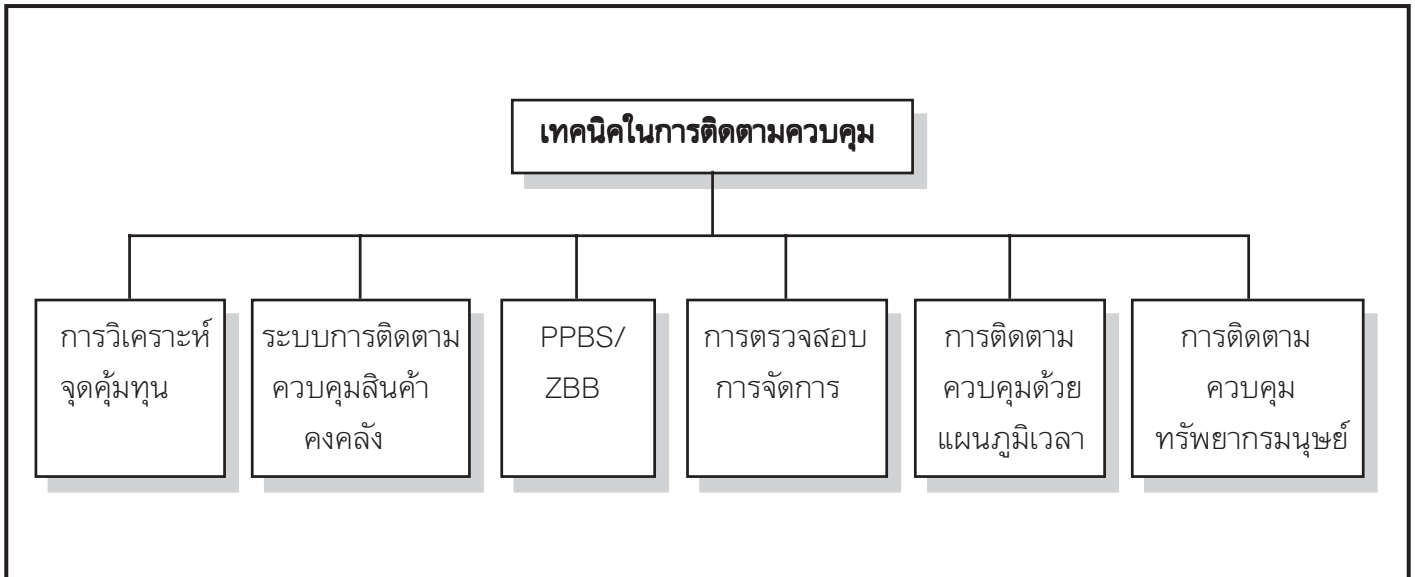
ไสตท์ศน์ # 1.15 แนวคิดของการติดตามควบคุม

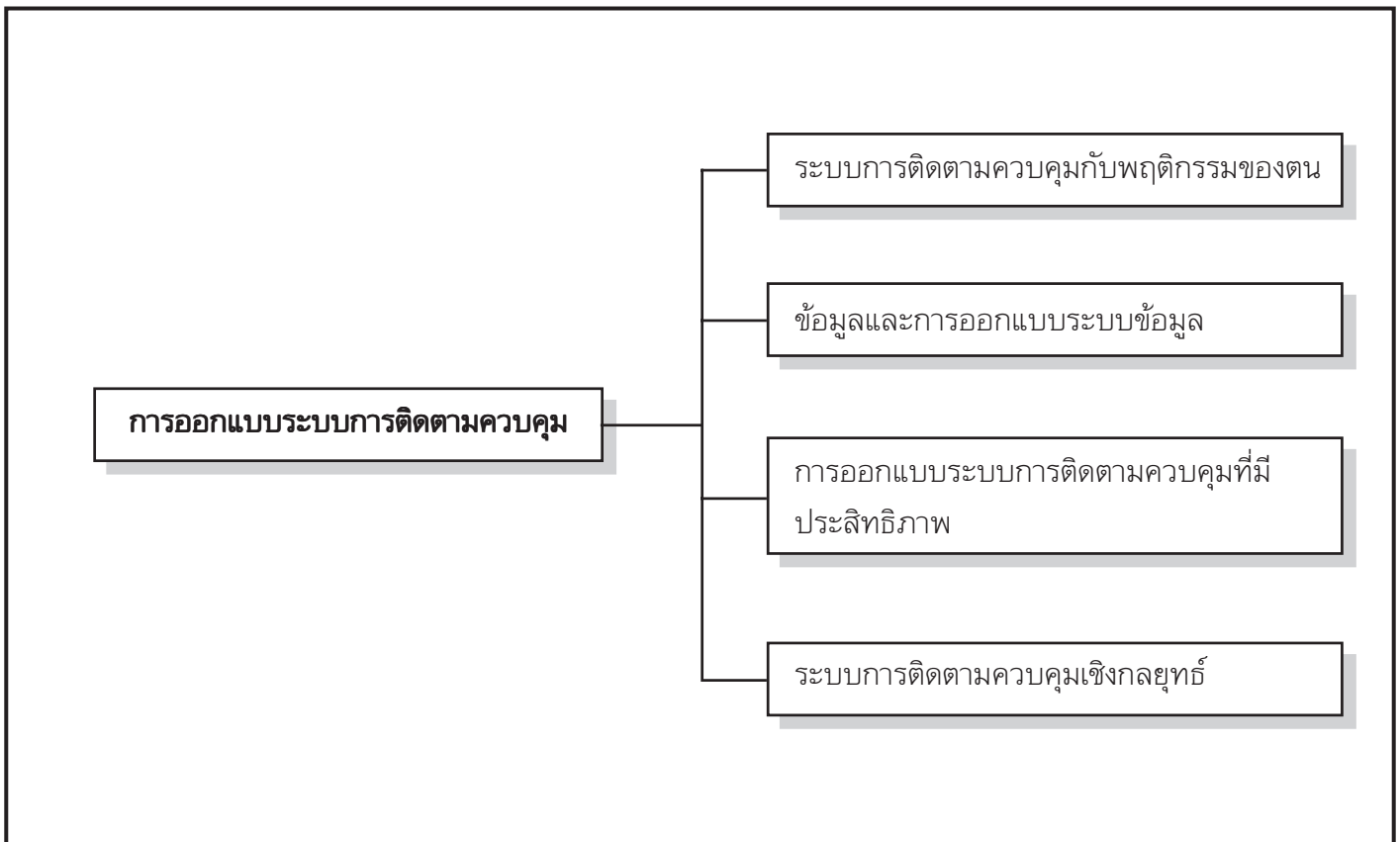
ไสตท์ศน์ # 1.16 การติดตามควบคุมทางการบริหารทางบัญชี และโดยงบประมาณ

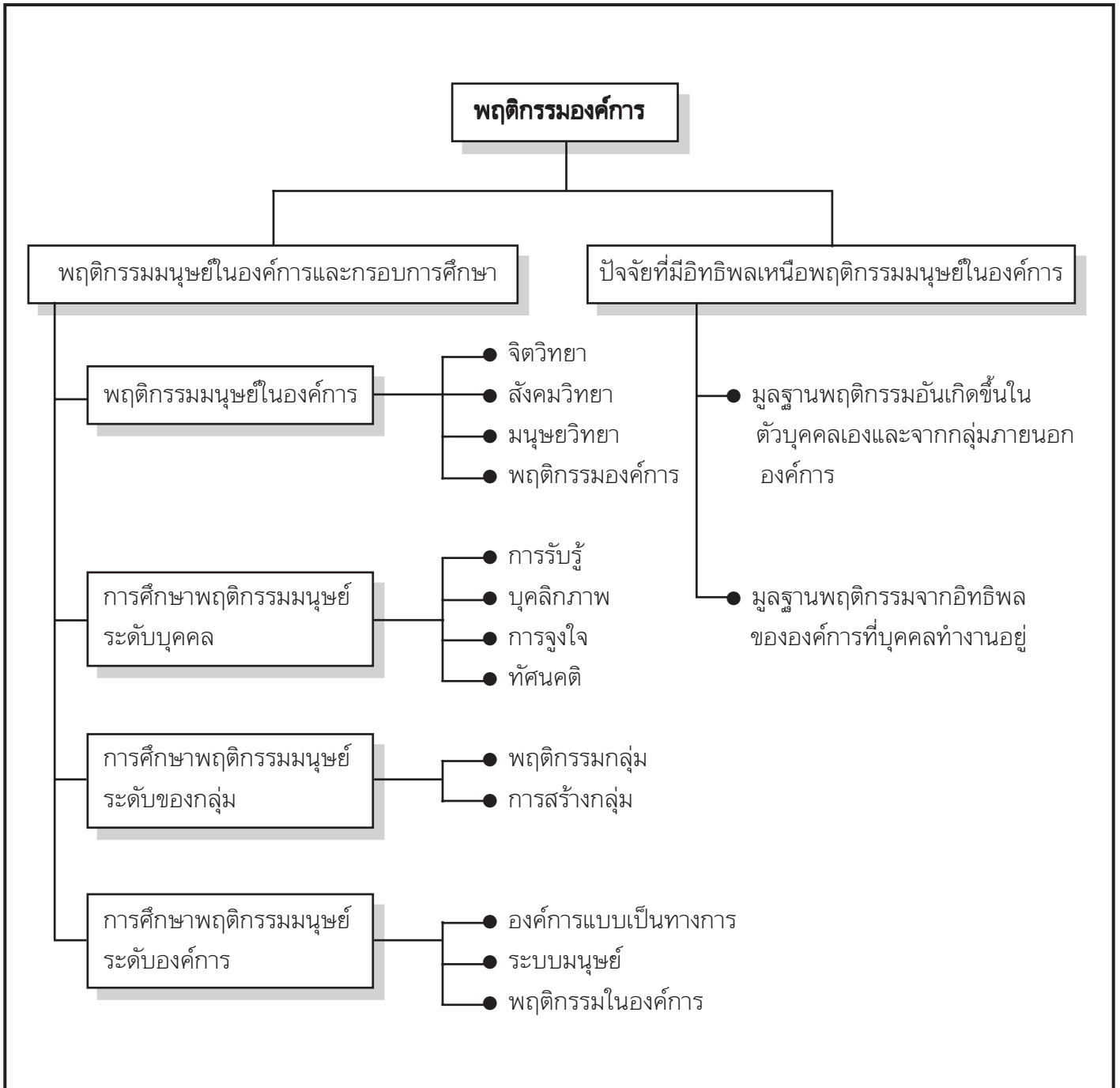

ไสตท์ศน์ # 1.17 เทคนิคในการติดตามควบคุม

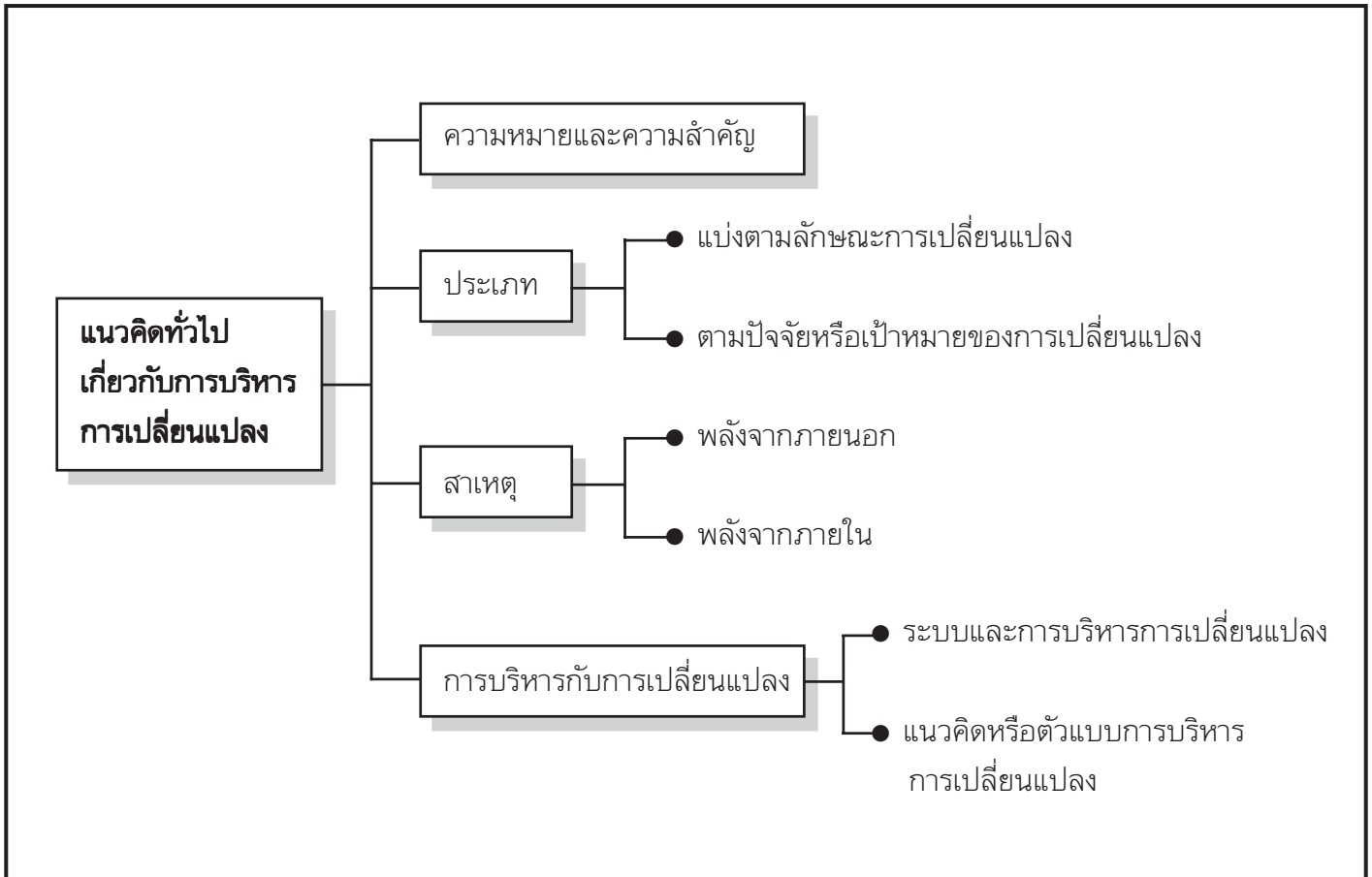

ไสตท์ศน์ # 1.18 การออกแบบระบบการติดตามควบคุม

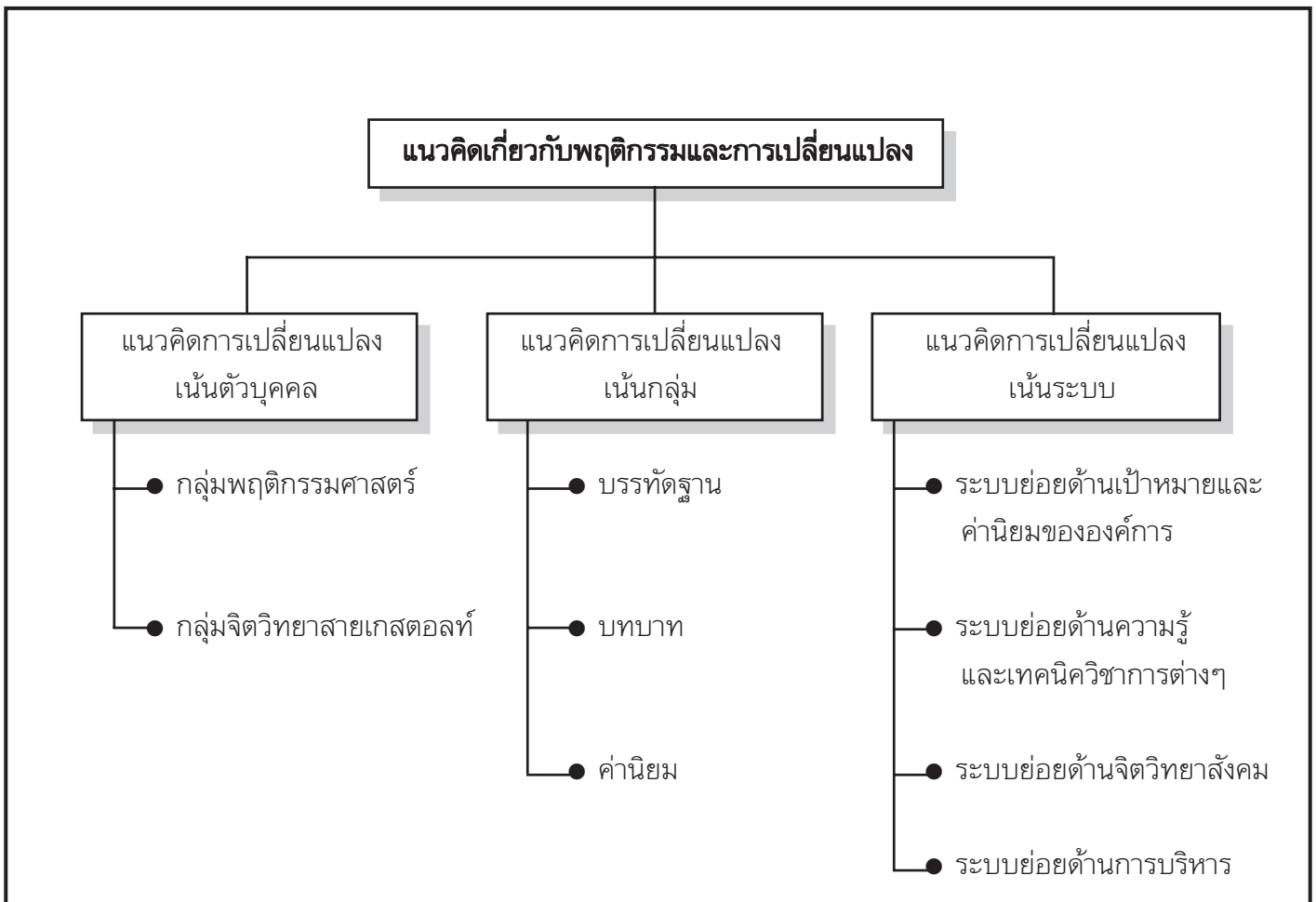

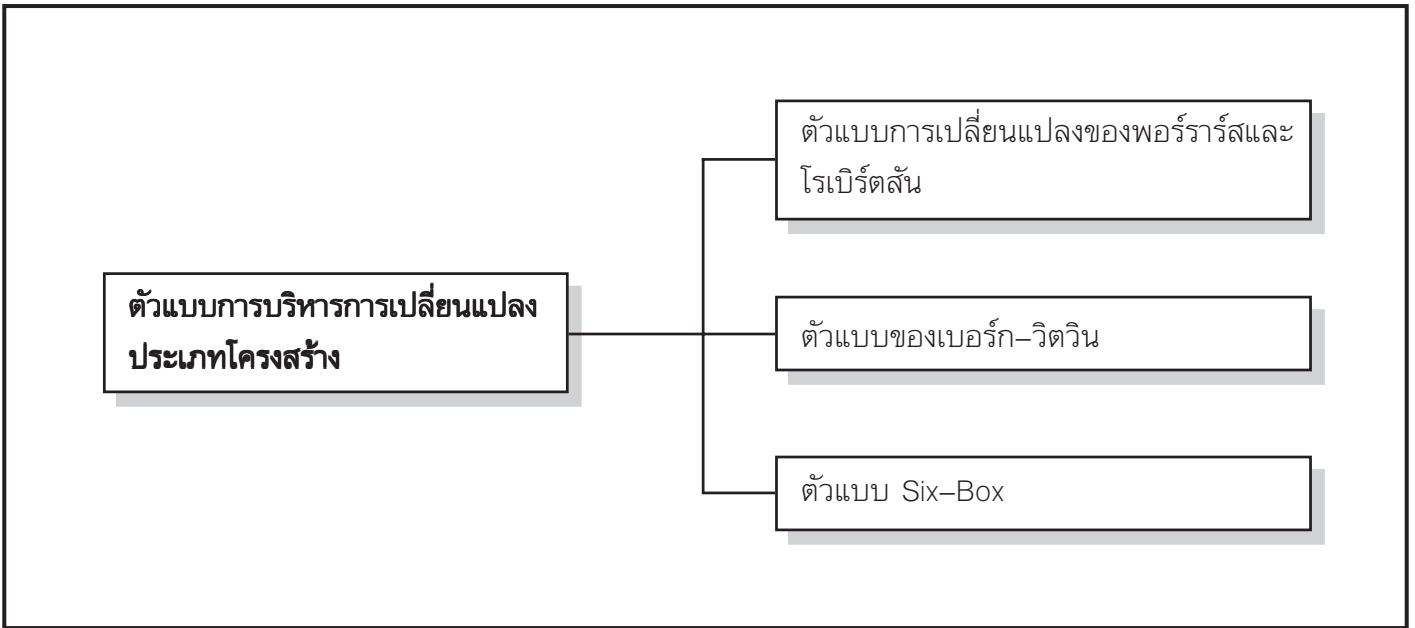
ไสตท์ศน์ # 1.20 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง

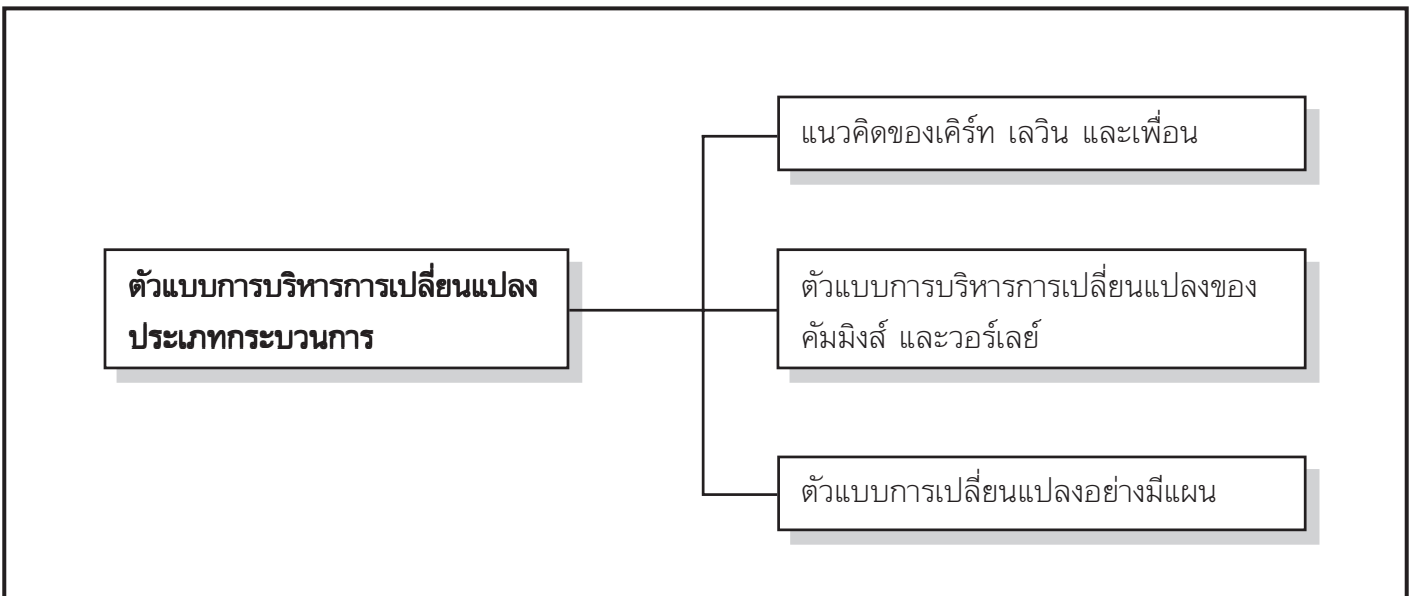
ไสตท์ศน์ # 1.21 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลง

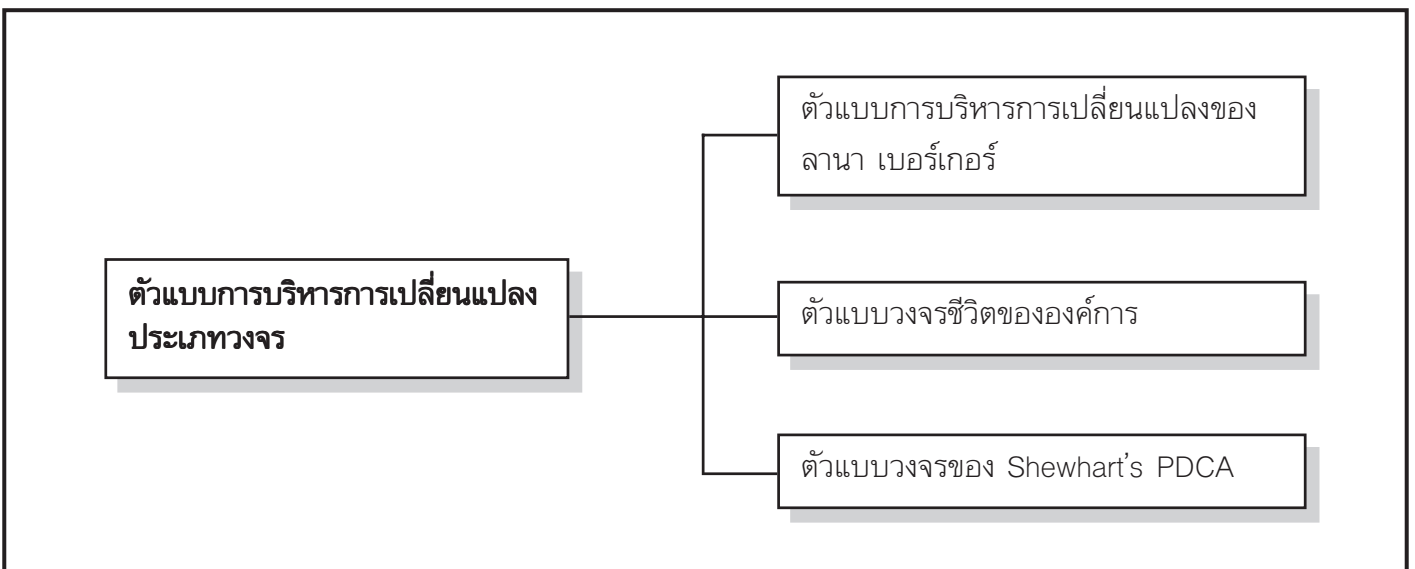
ไสตท์ศน์ # 1.22 ตัวแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงประเภทโครงสร้าง

ไสตท์ศน์ # 1.23 ตัวแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงประเภทกระบวนการ

ไสตท์ศน์ # 1.24 ตัวแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงประเภทวงจร

แบบประเมินผลตนเองของนักศึกษาหลังรับการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

ชุดวิชา องค์การและการจัดการและการจัดการทรัพยากรมนุษย์

คำชี้แจง เขียนวงกลมล้อมรอบอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใด**ไม่ใช่**แนวคิดสำคัญขององค์การยุคการจัดการสมัยใหม่
 - ก. องค์การแบบเขมร็อค
 - ข. องค์การเชิงกลยุทธ์
 - ค. องค์การเชิงระบบ
 - ง. องค์การแบบเครือข่าย
 - จ. องค์การแบบมุ่งสมดุล

2. แนวความคิดใดซึ่งนำเสนอให้หันมาศึกษาวิเคราะห์ห้องค์การในลักษณะเชิงรวมมากขึ้น
 - ก. แนวความคิดเชิงวิทยาศาสตร์
 - ข. แนวความคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์
 - ค. แนวความคิดเชิงกระบวนการ
 - ง. แนวความคิดเชิงระบบ
 - จ. แนวความคิดเชิงสถานการณ์

3. การวางแผนที่ดีจะช่วยให้หน้าทีการจัดการข้อใดเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด
 - ก. การประเมินการปฏิบัติงาน
 - ข. การควบคุม
 - ค. การจัดองค์การ
 - ง. การอำนวยความสะดวกและสั่งการ
 - จ. การบริหารทรัพยากรมนุษย์

4. กลยุทธ์ที่มีทิศทางกว้างๆ ที่องค์การจะดำเนินการโดยองค์การมีลักษณะประกอบด้วย หลายหน่วยงานหรือหลายหน่วยธุรกิจกลยุทธ์ สอดคล้องกับกลยุทธ์ข้อใด
 - ก. กลยุทธ์ระยะยาว
 - ข. กลยุทธ์ระดับหน่วยงาน
 - ค. กลยุทธ์ระดับหน้าที่
 - ง. กลยุทธ์ระดับทั้งองค์การ
 - จ. กลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ

5. การจัดองค์การโดยทั่วไปเป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งใดต่อไปนี้

- ก. แผนยุทธศาสตร์
- ข. ผังหรือแผนภูมิองค์การ
- ค. งบประมาณในการดำเนินงาน
- ง. ระบบการประเมินผลปฏิบัติงาน
- จ. ทรัพยากร

6. ผู้นำแบบมุ่งงานจะมีลักษณะใด

- ก. เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปฏิบัติงาน
- ข. คำนึงถึงจิตใจทุกข์สุขของผู้ปฏิบัติงาน
- ค. เน้นการทำงาน
- ง. มุ่งความสำเร็จของงานเป็นหลัก
- จ. ข้อ ค. และ ง. ถูก

7. สิ่งจูงใจที่บุคลากรทุกคนไม่พึงปรารถนาคือสิ่งใด

- ก. เงินตอบแทน
- ข. คำชมเชย
- ค. สิ่งจูงใจในแง่ลบ
- ง. การขยายขอบเขตงาน
- จ. การหมุนเวียนงาน

8. ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนของกระบวนการควบคุม

- ก. การดำเนินการแก้ไข
- ข. การกำหนดมาตรฐาน
- ค. การเทียบวัดผลงานปัจจุบันกับอดีต
- ง. การเปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐาน
- จ. การวัดผลงาน

9. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของคนที่สอดคล้องกับทฤษฎี Y

- ก. ขาดความเป็นตัวของตนเอง
- ข. ถ้ามีโอกาสก็จะหลีกเลี่ยงการทำงาน
- ค. รับผิดชอบเท่าที่ได้รับคำสั่งมา
- ง. เน้นเรื่องความต้องการความมั่นคง
- จ. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน

เฉลยแบบประเมินผลตนเอง

ชุดวิชา 30211 องค์การและการจัดการและการจัดการทรัพยากรมนุษย์

การสอนเสริมครั้งที่ 1

แบบประเมินผลก่อนการสอนเสริม	แบบประเมินผลหลังการสอนเสริม
1. จ.	1. ค.
2. ข.	2. ง.
3. ค.	3. ข.
4. ค.	4. ง.
5. ข.	5. ข.
6. จ.	6. จ.
7. ข.	7. ค.
8. ข.	8. ค.
9. จ.	9. จ.
10. ข.	10. ก.